

Dolenjske Novice.

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je za celo leto 2 K., za pol leta 1 K. — Naročnino in dopise sprejema J. Krajec v Novem mestu.

Oznanila se plačujejo za enkrat 6, za dvakrat 9, za trikrat 12 helerjev od kvadratnega centimetra. Manjše kakor 10 □cm obsegajoče se ne sprejme.

Gospodarske stvari.

Kaj važna opozoritev našim vinogradnikom.

Dolenjske Novice opozorile so naše vinogradnike že na marsikatero napako v novem vinogradstvu. Tako že pogostokrat na kar naravnost velikansko napako, katera se zgodi prav često pri zasajanju cepljenih ameriških bilf (sajenic) ali pa pri grubanju na zeleno cepljenih ameriških trt. Ta velikanska napaka obstoji namreč v tem, da se pri zasajanju cepljenih ameriških bilf, te tako globoko zasaja, ali pa pri grubanju na zeleno cepljenih ameriških trt, te tako globoko gruba, da pride evropskega dela trte, toraj cepiča, več ali manj pod zemljo. To je pač jedna največjih napak, katera se zamore v našem novem vinogradstvu zgoditi, a vse opozarjanje ne pomaga nič, vseeno se še cepljene trte pregloboko zasaja, pregloboko gruba. Pred par dnevi šele, podal se je pisatelj teh vrstic v Trški gori pri Novem mestu v nekatere nove vinograde in našel takih napak več ko preveč. In take napake se nahajajo skoraj vedno le v novih vinogradih, ne kmečkih, ampak le gosposkih vinogradnikov, kateri so primorani, svoje vinograde tako zvanim „bancerlom“ (to je vinščakom) v oskrbovanje izročiti, ker tega vsled bivanja v Ljubljani ali kje drugje sami opravljati ne morejo.

V enem takem vinogradu gosposkega posestnika grubal je ravno vinščak na zeleno, v preteklem letu cepljene ameriške trte. Pri tem delu postopal je tako, da je prišlo pet do šest očes cepiča, toraj evropskega lesa pod zemljo. Na vprašanje, zakaj da tako dela, se je odrezal: zato, ker je tisti, kateri je ameriške trte na zeleno cepil, te prenizko cepil.

V novem vinogradu družega gosposkega (Ljubljanskega) posestnika, kateri je bil že pred štirimi ali petimi leti s cepljenimi ameriški bilfami dosti pregloboko zasajen, (in jako drago zasajen!) bil je še videti nasledek takega preglobokega zasajanja. Europejski, pod zemljo se

nahajajoči del trt je povprek skoraj kakor roka za pestjo debel ter tako ukoreničen, da se nahaja okolo in okolo trte venec korenin, katerih nekatere so že za mezinec debele. Pod evropskim delom trte nahajajoči se ameriški les (koreninino deblo) je pa droban kakor svinčnik ter na tem, da v prav kratkem času popolnoma odgnjije. In tako bodo v k večem dveh letih, vse te zdaj res da kaj lepe, da krasne trte, na samih evropskih koreninah rastle. Trtna uš napadla bode pa evropske korenine, vsled tega bodo one odgnjile in ob trte bo, ob vinograd bo, ob vinograd, katerega štirjaški meter je stal gospodarja gotovo 60 vinarjev, ter postal star komaj sedem do osem let.

V novem vinogradu tretjega gosposkega (tudi ljubljanskega) posestnika, kateri je bil pa že pred kakimi šestimi ali sedmimi leti s cepljenimi bilfami zasajen, seveda tudi pregloboko, so trte že na tem, da pričenjajo vsihati. Vsihajo pa vsled tega, ker jim je vinščak vsled opozoritve strokovnjaka, predlansko in lansko leto, iz evropskega dela trte (cepīča) rasteče korenine sicer preč porezal, toda — prepozno je že bilo. Ameriško koreninino deblo je že dosti preveč oslabeledo, tako oslabeledo, da evropskega dela nad zemljo z zadostnim živežem ne more več preskrbovati, in zato gredo šele komaj sedem ali osem let stare z velikanskimi stoški zasajene cepljene trte že v nič. Kake posledice bode li imelo tako postopanje v stvari nepoučenih, ali pa tudi poučenih, toda samoglavih vinščakov? To, da si bodo ptuji gospodarji vinogradov, kateri imajo denar in dobro voljo po trtni uši uničene vinograde znova zasaditi, pač premislili to še dalje delati, kajti denarja, veliko denarja, kar tje metati ne mara dandanes pač nobeden. Manj premožni, domači kmečki posestniki vinogradov, kateri nimajo dosti denarja da bi ga vtaknili v nove vinograde, kateri imajo pa dobro voljo in delavne roke; kaj bodo pa rekli, ko bodo zvedli, da so ptujim posestnikom novi vinogradi po komaj sedmih do osmih letih že zopet izginili? Zaupanje in veselje do nove stvari bodo izgubili, ter daljno zasajanje novih

vinogradov pustili, češ: ta in ta gospod potrosil je za svoj nov vinograd toliko in toliko, pa v osmih letih so se trte zopet posušile, ta nova reč ne velja toraj nič, in opustili bodo tudi oni nove zasaditve.

Da do tega prežalostnega dogodka ne dospemo, vložilo je vodstvo kmetijske šole na Grmu pri veleslavnemu deželnemu odboru v Ljubljani že prošnjo, glasečo se na to, da bi dovolil na Grmu tečaj vinščakov, v katerem bi se te može v vsem potrebnem delu naprave novih cepljenih vinogradov praktično prav temeljito podučilo. Ni dvoma, da veleslavni deželni odbor v to dovoli, in ko bode tečaj razpisan, tedaj naj pač nikak posestnik vinogradov, kateri jih s pomočjo vinščakov obdelujejo, ne zamudi ugodne prilike, in vsak naj svojega vinščaka pošlje na Grm, da se podučí kaj in kako ima delati, da se bodo novi vinogradi dobro obnesli ne pa da bodo čez par let zopet poginili.

Politični pregled.

Govoriti o delovanju **državnega zbora** ni lahko. Komaj so se pomirili Čehi in hoteli delati, začeli so nagajati takozvani „Vsenemci“, to so Nemci, ki bi danes rajši ko jutri spravili celo Avstrijo pod oblast nemškega cesarja. Čehi so se menda udali zato, ker pride cesar v kratkem na Češko in Moravsko k nekim slavnostim. Nemce so pa tudi potolažili. Sovrašтво Nemcev do slovanskih narodov se je kazalo prav jasno 20. m. m. Poslanec Hruby je predlagal, naj ljudi pri štetju povprašujejo ne samo po občevalnem jeziku, temveč tudi po materinem jeziku, potem se bo vedelo, koliko je zares ljudij te ali one narodnosti. S tem namreč, da so šteli po občevalnem jeziku, so Nemci in Italjani odvezli Slovanom veliko tisoč duš in pravijo sedaj: glejte, kaj nas je, Slovanov pa tako malo, zato dajmo jih, nobene pravice jim ne privoščimo! Da je to krivica, velika krivica, kdo bo tajil? A vendar so za predlog poslanca Hrubyja glasovali samo Čehi, Slovenci in Hrvati; Poljaki ne! Predlog je propadel. — Dne 22. m. m. je bil vsprejet predlog, da se odpravijo mitnice. Vlada pa hoče imeti za vojno novih topov, par milijonov bo šlo spet davkoplačevalcem iz žepa. Na eni strani nam davke zmanjšujejo, a na drugi strani jih prav občutljivo povišajo. Posebno lepih piruhov nam naši poslanci, ki so šli sedaj na počitnice, niso prinesli, in dasi je ta ali on imel resno voljo kaj storiti za svoje volivce, ni mogel. Razmere so krive.

Židom se nikjer ne godi tako dobro ko na **Ogrskem**, vse skoraj je v njih rokah. Ker se

jim pa tako izborna godi, postali so objestni, kar dokazujejo ti-le dogodki: Lansko leto so na vseučilišču v Budapesti menda židovski dijaki pobili in polomili križe na cesarsko-kraljevih grbih. Ni se je jim nič hudega zgodilo. — Letos so pa profesorji sklenili, da se odpravijo še drugi križi, ki vise po sobanah vseučilišča, kar se je tudi zgodilo. Krščanski dijaki — pomnite, ne samo katoliški, ampak tudi luteranski — so jih obesili nazaj in se postavili po robu ravnateljstvu. A profesorji niso hoteli priti predavati in so sklenili, te križe odstraniti, ta sklep je potrdilo naučno ministerstvo in tudi ravnatelj vseučilišča, dasi katoliški duhoven, je molčal k temu. To je strah pred gospodujočimi židi! Neki profesor ki uči cerkveno pravo, je sam snel sv. razpelo in židovski dijaki so mu ploskali ter vpili: „Proč s križem.“ In budimpeštansko vseučilišče je cerkvena ustanova, pa se tako dela s križem, in to nekaterim ljudem na ljubo!

Na **Francoskem** so skovali postavo in so jo poslanci že odobrili, da se morajo zatreti vse cerkvene družbe, če tudi se pečajo s šolo in bolniško postrežbo. Prva resnica, katero mora vsak Francoz vedeti in verovati pa je: „Svoboda, enakost, in bratstvo,“ sicer ga štejejo izdajalca domovine. Pa velja samo za nekatere, za katoličane ne. Kaj pa da!

Italija bi rada imela več vojakov, pa ni denarja, ker celemu svetu znana resnica je, da ljudje nikjer ne plačujejo toliko davkov ko ravno na Laškem. Ubogo ljudstvo, ki že itak strada, da se skozenj vidi in se zato sedaj tu sedaj tam spunta, ne more več dajati davkov kar jih že daje.

V **Rusiji** je nekdo streljal na najvišjega upravitelja razkolne cerkve za to, ker je izobčil iz razkolne cerkve pisatelja grofa Tolstoja. Mož je sicer duhovit, pa neizmerno pokvarja ljudi z berilom, ki je ne samo često nenravno marveč tudi sovražno vsaki posvetni oblasti. Dijaki se skoraj dan za dnem bijejo s kozaki in žandarji, mnogo jih na obeh straneh pade, mnogo dijakov pa vtaknejo kar siloma v vojaško suknjo.

Angleži so se na Kitajskem nekaj sprli z Rusi in že se je govorilo o vojski. Angleži so bili v takem strahu, da so v Italiji nabrali vojakov, v Avstriji kupili zopet mnogo konj, Buirom pa ponudili mir ter jim obljubili par drobtinic. A možati Buri so dejali: „Ali vse ali nič, ali svoboda ali smrt, ali zmagamo ali umremo“ in so rekli Angležem, da o miru ni možno govoriti pri teh okolščinah.

Piše se nam:

Iz Toplic. [Petindvajsetletnico] je praznoval 6. min. m. g. nadučitelj Ferdinand Kalingar, ker je ravno ta dan pred 25 leti nastopil učiteljsko službo na Toplicah. Ta dan je bil praznik, šole prosti dan za učence in g. učitelje na Toplicah. Že predvečer so zapeli topliški pevci podoknico, drugi Topličani pa so napravili razsvetljava z lampijonci pred šolsko hišo. — Zjutraj 6. marca ob 9. uri brala se je sv. maša in zapel „Te Deum“. Pred 9. uro so se zbrali: šolarji, občinski zastop, požarna bramba, veliko topliških faranov, sorodniki in stariši, ter so slavljence spremili v cerkev v častnem sprevedu. Po končani službi Božji spremili so ga nazaj v šolsko poslopje. Tu stopi belo oblečena deklica pred g. jubilanta, ter mu v primerni deklamaciji vošči, da bi mu ljubi Bog dal praznovati še 50letnico njegove nadučiteljske službe na Toplicah.

Na to se mu g. župan s krepko besedo zahvaljuje za njegov trud, mu čestita, našteva zasluge ter želi, da bi ga Bog ohranil občini topliški še mnogo let. Zdaj poprime besedo g. župnik ter hvali posebno jubilentovo modro postopanje med šolo in cerkvijo; mu posebno še čestita, da je ljubljen od duhovščine, šolarjev in faranov, in da je prav povoljno opravljal v minulem četrt stoletji tudi cerkveno službo kot organist. G. jubilent se vsakemu posebej zahvaljuje za lepe čestitke in srčna voščila ter zatrjuje, da upa, da bo tudi zanaprej vedno vladala med njimi lepa sporazumnost in prijateljstvo. Skupni obed je bil v gostilni g. Rejningar-ja, pri katerem so se vrstile mnogobrojne napitnice. Bog poživi in ohrani nam našega priljubljenega nadučitelja še mnogo let!

Topličani.

Načrt za pravila vinarske zadruga v Novem mestu.

I. Tvrdba, sedež in namen zadruga.

§ 1. Tvrdba se glasi: „Dolenjsko kletarsko društvo v Novem mestu, registrovana zadruga z omejeno zavezo,“ nemški: „Unterkrainer Kellereiverein in Rudolfswert, registrierte Genossenschaft mit beschränkter Haftung.“

§ 2. Sedež zadruga je Novo mesto; njena doba je nedoločena.

§ 3. Namen zadruga je, pospeševati napredek in razvoj vinarstva s kupovanjem in prodajanjem grozdja in vina, eventualno tudi s posredovanjem vinske kupčije zadružnikov, z napravo pivnic in skladišč tudi izven novomeškega političnega okraja.

II. Sredstva zadruga.

§ 4. Sredstva zadruga so: 1. zadružni deleži; 2. rezervni fond; 3. posojila; 4. vpisnine; 5. podpore.

§ 5. Zadružni deleži so dvojni, namreč glavni deleži, ki znašajo 100 K in pravilni deleži po 20 K. Vsak zadružnik imeti mora vsaj en delež; s privoljenjem načelstva jih ima pa tudi lahko več.

§ 6. Za zaveznosti zadruga jamči vsak član z vsemi svojimi deleži in še jedenkrat toliko v smislu zakona od 9. aprila 1873 d. z. št. 70.

§ 7. Rezervni fond se nabira iz: 1.) vpisnin; 2.) iz tistega dela čistega dobička ki je po bilanci v to določen. Rezervni fond služi za pokritje izvanrednih zgub, ki se ne morejo poravnati iz opravičnih dohodkov tekočega leta.

Nabiranje rezervnega fonda se nadaljuje toliko časa, dokler znaša 50% (polovico) vsote vpisanih zadružnih deležev.

Če se rezervni fond vsled izgub zmanjša pod zgorajšno najvišjo mero, se nabiranje zopet prične in nadaljuje toliko časa, da doseže zopet določeno višino.

§ 8. Načelstvo je opravičeno primanjkujoča denarna sredstva omisliti si potom posojila z dovoljenjem nadzorstva.

§ 9. Vpisnino je plačati vsakemu, kdor pristopi k zadrugi.

Vpisnina znaša 2 K in se porabi v prvi vrsti za pokritje ustanovnih stroškov; še le potem se steka v rezervni fond.

III. Zadružniki, njih pravice in dolžnosti.

§ 10. Število članov ni omejeno.

Za člane se sprejmejo vinogradniki in sploh interese iz vinorodnih krajev Dolenjske.

Zadružnik zamore biti vsaka svojepravna oseba, ki jo načelstvo sprejme, pa tudi pravne osebe kakor društva, občine, podružnice i. t. d.

Kdor želi pristopiti, se mora oglasiti pri načelstvu, katero pristop dovoli ali odkloni, ne da bi mu bilo treba povedati razlogov.

§ 11. Sprejem zadružnika dobi še-le tedaj pravno moč, kadar je podpisal pristopno izjavo ali zadružna pravila in plačal vpisnino in podpisane deleže.

Dosedaj priglašeni deležniki imajo plačati saj polovico podpisanih deležev do ustanovnega shoda, drugo polovico pa do 1. avgusta t. l.

Pozneje vstopivšim je delež takoj pri vstopu plačati.

§ 12. Zadružnik ima pravico:

- glasovati in predlagati pri občnem zboru,
- voliti in voljen biti v načelstvo, nadzorstvo, razsodišče ali presojevalno komisijo.

Pravica glasovanja se ne more prepustiti drugi osebi.

Vsak ud, kateri je zavezan po opravičnih deležih, ima na občnem zboru toliko glasov, kolikor ima deležev. Glavni delež daje svojemu posestniku pet glasov. Več ko 5 glasov ne more imeti noben zadružnik.

Pravne osebe volijo po zastopniku izkazanem v pismenem pooblastilu.

§ 13. Čisti dobiček se razdeli med zadružnike k večjem do zneska 5% od vplačanih deležev. Ostanek čez 5% pripade rezervnemu fondu.

§ 14. Zadružnik je dolžan:

- spolnovati dolžnosti, ki so določene v teh pravilih glede plačil;
- ravnati se po pravilih in sklepih občnega zbora in skrbeti v vsakem oziru za korist zadruga.

§ 15. Načelstvo izključi zadružnika v teh-le slučajih:

- ako ne izpolnjuje dolžnostij v teh-le pravilih določenih;
- ako s svojim postopanjem škoduje dobremu imenu ali kreditu zadruga.

§ 16. Če zadružnik umrje, smatra se dedič zadružnikom do konca upravnega leta z istimi pravicami in dolžnostmi.

§ 17. Kdor hoče prostovoljno izstopiti, mora svoj izstop pismeno prijaviti načelstvu vsaj tri mesece pred koncem upravnega leta; izplačilo deležev se ravna po določenih zakona z dne 9. aprila 1873.

§ 18. Do rezervnega fonda nimajo pravice niti prostovoljno izstopivši člani, niti izključeni, niti dediči pokojnih.

IV. Uprava zadruga.

§ 19. Kletarsko društvo opravlja svoje posle po: a) načelstvu, b) nadzorstvu, c) presojevalni komisiji, d) razsodišču in e) občnem zboru.

a) Načelstvo.

§ 20. Načelstvo obstoji iz petih članov in se izvoli na občnem zboru po listkih v jednom volilnem dejanju za tri leta z nadpolovično večino oddanih glasov.

Načelstvo si izvoli ustmeno ali pismeno načelnika, njegovega namestnika, blagajnika in dva odbornika.

Udje načelstva se morajo koj po izvolitvi naznaniti za vpis v zadrufni register; v dokaz izvolitve se predloži volilni zapisnik v prepisu, katerega poveri prejšnje načelstvo, istotako se potrdijo podpisi novih članov.

Člani prvega načelstva so legitimovani s temi pravili:

§ 21. Načelstvo izvršuje zadrufne posle po določilih opravilnika in sklepah občnega zbora.

Načelstvo zastopa zadrugo pred oblastmi in drugod, proti zadrufnikom in nezadrufnikom z vsemi pravicami, koje določuje postava z dne 9. aprila 1873 in podpisuje v imenu zadruga vse zadrufne izjave in obveze na ta način, da se pod zadrufno firmo, katera naj bo pisana ali natisnena, podpiše načelnik ali njegov namestnik in jeden odbornik načelstva.

§ 22. Načelstvo rešuje v svoj delokrog spadajoče stvari v sejah, pri katerih predseduje načelnik ali njegov namestnik in pri katerih morata biti navzoča saj še dva uda načelstva. Sklepa se z večino glasov; pri enakosti glasov odločuje predsednikovo mnenje.

O sejah načelstva se sestavljajo zapisniki katere podpisujejo vsi navzoči člani. Svoje sklepe zglašuje načelstvo z oznanili, v uradnici nabitimi.

Seje sklicuje načelnik, ali če je ta zadržan, njegov namestnik. K sejam mora povabiti predsednik pismeno vse člane načelstva ter naznaniti jim dnevni red.

§ 23. Vse kupne, prodajne in druge pogodbe so veljavne proti zadrugi, ako so sklenjene od načelnika, odnosno njegovega namestnika in jednega odbornika načelstva.

§ 24. Načelstvo sme pogojno ali nepogojno pooblastiti jednega svojega člana ali drugega zadrufnika, da v imenu zadruga veljavno sklepa pismene ali ustmene pogodbe ter kupuje in prodaja grozdje in vino.

Dotično pooblastilo mora biti podpisano od vseh članov načelstva. Ako bi korist zadruga zahtevala, se tudi lahko več zadrufnikov pooblasti, katerih delokrog se omeji po vinskih okrajih.

§ 25. Načelstvo sprejema in izključuje člane; odločuje pogoje kupovanja in prodajanja grozdja, vina, inventaričnih premakljivih in nepremakljivih reči; pazi, da se vodijo zadrufne knjige po predpisih trgovskega zakona; čuva na zadrufno imetje in se bavi z drugimi zadrufnimi posli.

Posebna dolžnost načelstva pa je, da letne računске sklepe pravočasno predloži v pretres nadzorstvu, ki ima o njih poročati pri občnem zboru.

§ 26. Opravilnik o zadrufnem poslovanju sestavi načelstvo v sporazumu z nadzorstvom.

§ 27. Načelnik vodi načelstvo in izvršuje njega sklepe.

Načelnik sprejema dopise in podpisuje sam one spise, ki niso obvezni za zadrugo. On mora vsaki mesec pregledati blagajnico in zadrufne knjige in ako vidi, da ni vse v redu, mora to takoj prijaviti nadzorstvu.

§ 28. Ako je načelnik zadržan, opravlja njegove posle njegov namestnik in če je tudi ta zadržan, tisti ud načelstva, katerega določi načelnik. Druge zadrufne posle porazdelijo si odborniki med seboj po dogovoru in sklepah storjenih v sejah.

§ 29. V slučaju stalnega zadržka, izstopa ali smrti posameznega uda načelstva, voli nadzorstvo drugega zadrufnika v načelstvo ter se mora ta prememba pravilno prijaviti in objaviti.

§ 30. Načelstvo sprejema zadrufne uslužbence in določa njihovo plačo. Legitimacija uslužbencev je poseben dekret, katerega izda načelstvo.

§ 31. Načelstvo sploh kakor vsak posamezen ud načelstva se mora odstaviti vsak čas s sklepom občnega zbora, ako je bil ta predlog na dnevnem redu.

b) Nadzorstvo.

§ 32. Nadzorstvo obstoji iz sedmih članov, koje izvoli občni zbor za tri leta izmed zadrufnikov, ki niso člani načelstva.

Nadzorstvo izvoli iz svoje sredine predsednika, namestnika in tajnika.

§ 33. Nadzorstvo nadzoruje delovanje načelstva in zamore kadar hoče pregledati društvene knjige, račune, blagajnico in društvene zaloge. Dolžnost njegova je, pregledati letne računске sklepe ter o tem poročati občnem zboru.

Nadzorstvo določuje tudi nagrade članom načelstva. Sejam nadzorstva, o katerih se imajo sestavljati zapisniki, prisostvuje jeden član načelstva.

Seje sklicuje predsednik in ako je ta zadržan, njegov namestnik.

Zapisnik podpisujejo vsi navzoči.

c) Presojevalna komisija.

§ 34. Presojevalna komisija obstoji iz treh članov, katere izvoli občni zbor za eno leto z absolutno večino glasov.

Presojevalna komisija se zbira na povabilo načelstva, pregleduje ponudena vina in grozdje glede kakovosti in vrednosti in izreka svojo sodbo načelstvu.

d) Razsodišče.

§ 35. Razsodišče obstoji iz petih udov, katere izvoli občni zbor iz vrste zadrufnikov za tri leta.

V razsodišče se volijo zadrufniki, ki niso v načelstvu.

Razsodišče izvoli iz svoje srede predsednika z absolutno večino glasov.

Če je predsednik začasno zadržan, namestuje ga od njega določeni član razsodišča.

Razsodišče je sklepčno, če so bili vsi člani k seji vabljeni in če se razun predsednika saj še dva udeležita seje.

§ 26. V delokrog razsodišča spada neprizivna razsodba vseh sporov, ki nastanejo iz zadrufnega razmerja ali iz zadrufnega poslovanja, bodi si mej posameznimi zadrufniki in zadrugo, oziroma načelstvom.

Vsak zadrufnik se s svojim pristopom k zadrugi podvrže v vseh pravnih zadevah mej njim in zadrugo neprizivni razsodbi zadrufnega razsodišča.

§ 37. Kdor se obrne na razsodišče, mora to storiti s pismeno vlogo, katero je vložiti pri predsedniku.

Razsodišče sklepa z absolutno večino glasov. Predsednik se vsikdar ydeležuje glasovanja. V slučaju enakosti glasov obvelja tisto mnenje, kateremu se je pridružil predsednik.

(Dalje prihodnjič.)

Domače vesti.

(Osebne vesti.) Dne 20. m. m. umrl je c. k. nadinžener Tomaž Valka za pljučnico. Dne 29. je nastopil njegovo mesto blag. g. Leon Bloudek, c. k. inženir za novomeški in črnomaljski stavbeni okraj, prideljen c. kr. okraj. glavarstvu v Novem mestu. — Preč. g. p. Benigen Snój, katehet na deški ljudski šoli, poda se po Veliki noči v Aleksandrijo, da prevzame duhovno vodstvo tamošnje duhovne naselbine, ki šteje do 5000 duš. Neumorno delavnemu ter ljubeznjivemu gospodu, ki so ga ljubili ne samo njegovi učenci marveč vsi, ki so z njim občevali, želimo srečno pot in veliko uspeha med brati Slovenci ob Nilu. Čaka ga dela veliko, pa častiti gospod se ga ne boji marveč si ga želi. Obljubil nam je, da kmalu pošlje v naš list poročilo o stanju tamošnje naselbine ali kaj družega zanimivega iz dežele palm.

(Zlatomašnik g. msgr. Matija Jeriha) poklonil je kapiteljski cerkvi o priliki svoje zlate maše dva krasna, bogato izdelana v ognju pozlačena lesenca, ki visita poleg velicega oltarja. Kdor hoče videti res kaj lepega, naj si jih pri priliki ogleda. Ravno tako tudi lepo svetilko za večno luč, katero je podaril mil. g. proš. dr. Elbert. Vse je napravil v strogo gotskem slogu ljubljanski pasarski mojster g. J. Kregar. Preč. g. zlatomašnik oskrbel je cerkvi tudi novo lepo oltarno preprogo. Postavil si je s tem trajen lep spominek v naši cerkvi.

(V novem poslopju) c. kr. okrožnega sodišča, t. j. y nekdanji vojašnici, napravili so tudi lepo novo kapelo z ličnim oltarjem sv. Magdalene ter jo preskrbeli z vsem potrebnim, da se služba Božja dostojno obhaja. 21. marca je mil. g. proš. dr. Elbert kapelo slovesno blagoslovil ob obili asistenci in na to daroval tam sv. mašo. Navzoči so bili pri tej slovesnosti blag. gosp. predsednik okrožnega sodišča Gerdešič z drugimi gg. sodnimi svetniki, blag. g. nadsvetnik državni pravdnik Schwingler in mnogo drugih gospodov c. kr. okrožnega sodišča. — C. kr. uradi se preselijo v novo poslopje menda začetkom maja. —

(Postne pridige) v nemškem jeziku so še danes, v torek, sredo in četrtek v kapiteljski cerkvi ob polu 7 uri zvečer. Propoveduje P. Karol Zehngruber S. J.

(Dolenjsko pevsko društvo v Novem mestu) je priredilo dne 23. sušca t. l. zabaven večer, kateri je imenitno vspel. Šest izbranih toček različnega značaja se je proizvajalo vseskozi dovršeno. Kdor ve, koliko vaj je treba, da se vsaka pieča nauči, kdor ve, kako težko je pridobiti za številnejše nastope sodelovalcev, ta bo znal presoditi trudoljubivost onih dveh gospodičen in onih dveh gospodov, kateri so cel aranžmá zabavnega večera prevzeli. Občinstvo, katero je dvorano prenapolnilo, se je pri vseh točkah izborna zabavale; seveda gredo mnenja, katere so bile najboljše, narazen. Za to naj se nam odpusti ocena posameznih toček, ter nam bodi le dovoljeno še posebej povdariti, da je imelo to pot tudi naše oko poseben vžitek, ko smo gledali z izbranim ukusom prirejene

skupine („mladi vojaki“, „fandango“, „muzikalična kuhinja“), pri katerih se je pač poznala večša roka slikarja. Kaj pak da je imel lahko stališče, ko je ljubkost in dražestnost nastopivših gospodičen že sama ob sebi morala vzradostiti najrazvajenejša očesa!

(Družba sv. Mohora) v našem mestu ima letos 238 udov, lani 233, toraj 5 več. Starih udov je izstopilo 20, novih pristopilo 21, umrl 1, odšlo 7, došlo od drugod 12.

(V Ljubljani) bil je od nedelje pred praznikom sv. Jožefa do praznika Marijneg oznanenja sv. misijon v vseh župnih cerkvah hkrati. Udeležba je bila vedno velika, obhajanih je bilo 27.000 do 28.000 ljudi.

(Vstanovni shod vinarske zadruga) bo v sredo dné 1. maja t. l. v novi gostilni g. J. Košaka v Novem mestu. Pričetek zborovanja ob 10. dopoludne.

(Načrt za pravila vinarske zadruga v Novem mestu) smo na prošnjo osnovalnega odbora deloma že danes priobčili; drugo polovico objavimo prihodnjič. Vsakemu, kdor se zanima za osnovo tega društva, bodemo s tem omogočili, da se lahko pouči do ustanovnega shoda, kako ima biti to društvo urejeno in kako ima delovati. Kakor smo že zadnjič naznanili, vršil se bode ustanovni shod v pričetku meseca maja. Pri tem shodu imajo pravico voliti in voljeni biti le tisti, ki se do Velike noči zglase za pristop in kateri bodo do ustanovnega shoda vplačali polovico podpisanih deležev. — Kdor želi pristopiti k zadrugi s podpisom enega ali več deležev, naj se oglasi pri osnovalnem odboru do Velike noči. Sprejemajo se za člane vinogradniki in sploh interesenti iz vinorodnih krajev Dolenjske. Denar je pošiljati začasnemu blagajniku osnovalnega odbora gosp. tehničnemu voditelju Boh. Skaličky-ju v Novem mestu.

(Cepilni tečaj) za viniščake (bancerle) na kmetiški šoli na Grmu. Prepotrebni tečaj za viniščake, vinogradskih posestnikov v obližju Novega mesta, o katerem je v današnjem uvodnem članku govor, je, kakor nam vodstvo grmske šole poroča, veleslavni deželni odbor dovolil. Vsled tega dovoljenja vršil se bode ta popolnoma brezplačni tečaj prvo soboto po veliki noči to je 13. aprila. Podučevalo se bode viniščake o praktičnem in pravilnem zasajanju in grubanju cepljenih trt, o njih pravilnem izgojevanju, to je obrezovanju in vežnji, ter o poletni režnji. Kdor ima toraj za obdelovanje svojega vinograda viniščaka nastavljenega, naj nikar ne zamudi ga poslati v ta tečaj. Ob 8. uri zjutraj mora biti že vsak udeleženec na Grmu.

(Oddaja cepljenk iz novomeške trtnice.) Kmetijska podružnica bo oddajala ameriške cepljenke na Vel. četrtek 4. t. m. in v torek po Veliki noči 9. t. m. Trte se bodo oddajale ob imenovanih dneh v trtnici na Kočevarjevem marofu od 9. do polu 12. predpoludne in od 1. do 3. popoludne. Naročniki naj pridejo če le mogoče že na Vel. četrtek po trte in naj ne čakajo posebnih obvestil. Kdor bi ne prišel tega dne po cepljenke, bo s posebnim dopisom obveščen, da mu je trte prevzeti v torek po Vel. noči. Stroški dopisa se bodo v tem slučaju zaračunali. Bližnji naročniki lahko dobe trte tudi že v sredo 3. t. m., a zglasiti se jim je v to svrhu pri podružničnem načelniku. Pripomniti je pri tej priliki, da je želela podružnica vsem naročnikom dati popolno število naročenih trt in da se je v to svrhu že poga-

jala z mokronoško podružnico; ker pa je mokronoška podružnica v zadnjem trenutku umaknila svojo ponudbo, bo zamogla podružnica le deloma ustreči obilnim naročitvam na ameriške cepljenke, kajti priglāsene naročitve znašajo 26.225, v podružnični trtnici se jih je pridelalo pa le 14.000.

(Oddaja sadnega drevja podružničnim članom.) Podružnično drevje pričakujemo vsak dan iz Ljubljane. Drevje se bo oddajalo tudi letos v drevesnici na Kočevarjevem marofu.

(Gad.) Tih nedeljo 24. min. m. našel je Franc Pancar v nekem griču nad Hmelčičem velikega pol metra dolgega, 4 cm debelega gada svitlo sive barve ter ga vjel. Brž ko ne je bil prvokrat na solncu pa ga je doletela smrt.

(IV. vinski trg v Gradcu.) Mestna občina Gradec priredi od 11. do 14. aprila t. l. vinski trg, ki bo v mestnih prostorih Keplerstrasse 104. Na ta vinski trg, ki je združen s pokušnjo vin, se zlasti opozarjajo oni, ki kupujejo štajerska vina, kakor vinski trgovci in gostilničarji, ker bodo tukaj gotovo najboljša štajerska vina na prodaj razstavljeni. Natančnejši spored vinskega trga se lahko izve v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

(Mesovno konsumno društvo v Novem mestu.) Kakor je slehernemu iz lastne skušnje znano, je meso v Novem mestu že nekaj let sem najdražje na Kranjskem, dasiravno se radi obilih živinskih semnje v Novem mestu in okolici najlože kupi ceno in dobro klavno živino. Splošna je pritožba konsumentov, da se jim za drag denar postreže s primerno slabim mesom in raznovrstnimi neprijetnostimi. Da se tem opravičenim pritožbam opomore, namerava se od prizadetih krogov v Novem mestu osnovati mesovno konsumno društvo. Glede dobave ostalih hranil in živil pa se more resnici na ljubo priznati, da je občinstvo v Novem mestu splošno zadovoljno. Želimo, da se to vprašanje reši v obojestransko zadovoljnost čim preje.

(Današnji list) obsega dvanajst strani.

Razne vesti.

* (Podatki ljudskega štetja.) Ministerstvo je sedaj objavilo podatke ljudskega štetja, podatke, ki niso bogye kako veseli ali spodbudni za nas! Posamezne avstrijske kronovine štejejo po zadnjem ljudskem štetju prebivalcev:

	l. 1900.	več nego l. 1890.
Galicija	7,295.528	687.722
Češka	6,318.239	475.186
Doljna Avstrija	3,086.382	424.585
Morava	2,435.081	158.211
Štajerska	1,356.058	73.350
Tirolsko	850.062	37.366
Gornja Avstrija	809.918	24.087
Bukovina	729.921	83.330
Šlesko	680.529	74.880
Dalmacija	591.597	64.171
Kranjska	508.348	9.390
Koroška	367.344	6.336
Istra	344.173	26.563
Goriška	232.338	12.030
Solnograška	193.247	19.737
Trst	178.627	21.206
Predarelsko	129.816	13.743
Skupaj	26,107.304	2,211.891

V ogerski državni polovici skupno s Hrvaško se je našelo l. 1900. 19,203.531 prebivalcev. Brez Bosne in Hercegovine je torej pod habsburškim žezlom 43,310.334 prebivalcev, to je za 3,951.631 več nego l. 1890. — V celi Avstriji je 3,577.341 hiš, v katerih stanuje 5,538.262 strank.

* (Na Dunaju) padel je 8. marca tak sneg, da je potrgal veliko telegrafskih in telefonskih žic, v Pragi pa je bi ustavljen skoraj ves promet.

* (Umakni se.) Dva moža sta se srečala v ozki ulici, nobeden se noče izogniti. Slednjič eden jezno zakriči: „Se ne ognem vsakemu norcu“. — „Jaz pa“, se odreže drugi, se odkrije in stopi v blato oastran. — Pravijo, da se to večkrat primeri, pa kar brez besedij.

Darovi za novomeško dijaško kuhinjo.

Slavna črnomaljska posilnica 30 K, g. župnik A. Dolinar 2 K, gospa Kanz 5 K, g. župan Jasip Kos 4 K, g. svetnik J. Kinsky za mesece jan. febr. in marec 20 K, g. V. Oblak, trg. 4 K.

Loterijske številke.

Trst	16. marca	87	86	84	42	30
Gradec	23. „	39	67	37	65	66
Trst	30 „	33	31	87	67	22

(92)

Zahvala.

Ker mi v moji neizmerni bolesi ni mogoče osobno se zahvaliti tako mnogim izrazom plemenitega sočutja povodom prerane smrti mojega iskreno ljubljenelega so-proga, oziroma očeta, gospoda

Tomaza Valka,

c. kr. nadinženirja in posestnika v Rudolfovem,

zahvaljujem se tem potom v lastnem in v imenu svojega sina vsem ljubim bližnjim in daljnim prijateljem in znancem za tolažilne dokaze milega sočutja, za podarjene krasne vence in za mnogobrojno spremstvo k večnemu počitku. Zahvaljujem se p. t. dostojanstvenikom, gg. uradnikom, slav. zastopstvom in društvom, gg. pevcev „Dol. pevska društva“, vsem topla zahvala.

RUDOLFOVO, dne 23. marca 1901.

Antonija Valka roj. Prillinger.

Franc Perko trgovec in posestnik javlja v svojem ter v imenu sina Franc Kenda in hčere Anice Perko in drugih sorodnikov pretužno vest, da je Vsemogočni našo ljubo soprogo in blago mater, gospo

Josipino Perko vdovo Kenda roj. Kastelic,

po dolgotrajnem muke polnem trpljenji k sebi v boljše večnost poklical.

Pogreb bude dne 2. aprila t. l. popoldne ob 5. uri na tukajšno pokopališče.

Svete maše zadušnice bodo se brale v novomeških cerkvah.

Blago ranjko priporočamo v prijazni spomin in molitev.

NOVO MESTO dne 1. aprila 1901.

Oklic.

Firm. 23/1.

Gen. I.—85.

V tusodnem zadrudnem registru se je izvršil vpis tvrdke: „Hranilnica in posojilnica v Tržišču na Dolenjskem, registrovana zadruga z neomejeno zavezo“, ktera ima svoj sedež v župnišču v Tržišču na Dolenjskem, ter vpis dotičnih pravil z dne 27. febr. 1901, nadalje vpis članov prvega načelstva gg: Anton Majcen, posestnik na Polju št. 2, Janez Johant, posestnik v Tržišču št. 28, Jože Johant, posestnik v Tržišču št. 20, Janez Pokovic, posestnik v Pijavcah št. 14, Andrej Kobal, posestnik v Gabrijelih št. 21, Alojzij Podobnik, kapelan v Tržišču št. 1.

Namen zadruga je, razmere svojih članov v gmotnem oziru zboljšavati; zlasti spodbujati varčnost in s svojim zadrudnim kreditom preskrbovati svojim udom v gospodarstvu potrebna d-narna sredstva. Ta namen dosega zadruga s tem, da

a) sprejema in obrestuje hranilne vloge ter vloge v tekočem računu;

b) si pridobiva nadaljna denarna sredstva, kolikor so za dosego zadrudnega smotra potrebna, s svojim zadrudnim kreditom;

c) daje svojim članom posojila;

d) oskrbuje svojim članom inkaso

Redni občni zbor se sklicuje enkrat v letu in sicer do konca meseca maja in se razglašnja njega dan, ura, kraj in dnevni red vsaj 8 dni prej po v uradnici nabitem naznanilu in po razpisu v Ljubljani izhajajočem glasilu gospodarske zveze „Narodni Gospodar“, če načelstvo odnosno nadzorstvo to kot potrebno ali umestno spozna, pa sme občni zbor razglasiti po svoji previdnosti še v drugih listih in po oklicu pred cerkvijo v Tržišču. — Na isti način se vršijo tudi vsa druga razglasila zadruga (§ 43. pravil). —

Načelstvo zastopa zadrugo z vsemi pravicami, katere mu določuje postava od 9. aprila 1873 in podpisuje v imenu zadruga na ta način, da se podpišeta dva uda pod zadrudno tvrdko, ktera bodi pisana ali s pečatom odtisnena.

C. kr. okrožna sodnija v Rudolfovem oddelek I,
dne 16. marca 1901.

Izjava.

Tem potom preklíčem in javim, da sem 3. svečana v gostilni pri Košaku o ženi poštnega sluga J. T. nepremišljeno in neresnično govoril in je bilo le skoz slabo misel, družega nič, zato vzamem te besede nazaj.

(86)

Janez Mirtič, kvojač.

Hiša na prodaj!

Nova hiša, z opeko krita, v Novem mestu na trgu sv. Katarine, mej hišami gosp. Stefanoviča in Pintarja ležeča, katera obsega 2 sobi, kuhinjo, 2 kleti je takoj iz proste roke prodati. — Več pove lastnik Ludwig Ferlič, na glavnem trgu št. 61. (60—3)

Stanovanje v Novem mestu

na Glavnem trgu, obstoječe iz dveh velic in ene male sobe, je počenši z mesecom avgustom dobiti. —

Ravno tam je

400 polliterskih očiščenih butelk ceno dobiti.

Več pove opravništvo „Dol. Novic.“ (77—2)

V grajščini Struga pri Št. Petru

je na prodaj

(73—2)

krompir,

na drobno in debelo. Ravno tam so na prodaj tudi

junčki, različne starosti in lepe telice.

Lep semenski krompir

200—300 mernikov, ima na prodaj Janez Klinc na Dvoru pri Žužemberku. (65—2)

30 meterskih centov krompirja onejidovca za seme

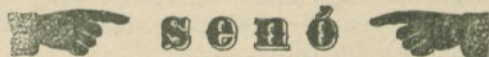
proda kmetijska šola na Grmu in sicer po 8 K 100 kilo. Ravno tam se dobe tudi razne druge vrste krompirja, kakor triglavan, solnčnik, agnelijev biser, merkerjevec, zborovski itd., toda v malih množinah po 1—5 kilo ter stane 10—20 h. — Krompir se oddaja le proti takojšnjemu plačilu, oziroma proti poyzetju. Potrebne vreče mora kupec sam preskrbeti. (94—1)

Sadno drevje

ima na prodaj Flor. Kalingar na Drski pošta Novo mesto in sicer: Jabolka, hruške, beke po 30 h komad; divji kostanj po 3 K; sajenke divjih trt po 1 K 60 h tisoč komadov; cepljene trte na zeleno 16 K tisoč komadov.

Grof Margherjevo oskrbništvo grajščine Otočice

prodalo bo

iz znano dobrih travnikov v Draškovcu. Zglasiti se je v gradu Otočce. (28—5)

Gostilna in žaga

se pod jako ugodnimi pogoji prodaja. (79—2)

Ista je v najlepšem kraji, pod gojzdom, obdana od travnikov in sadnih vrtov, pol ure hoda od Litije ali četrt ure od Smartna.

Hiša obsega: v parterji 3 gostilniške sobe, 3 kleti, eno kuhinjo, 3 sobe za stanovanje, en kravji in en svinski hlev. V I. nadstropji 7 prostornih sob, 3 kuhinje, kjer stanuje 6 rodbin. Zraven hiše je lep vrt za gostilno, s kostanjevim nasadom, en velik vrt za sočivje s sadnim drevjem.

Žaga je v dobrem stanu, zraven iste je prostor za cirkularno žago in rezlanje, drakslarija s transmisija z velikim vodnim kolesom in s precej prostorno hišico. Okrog je lep travnik in njiya lastnikova.

Nahaja se v bližini mnogo lesa, tako da ima žaga vedno dovolj dela.

Cena celemu posestvu je 5500 gld. in zadostuje pri prevzetji vplačilo 500 gld. Ostanek plačuje se v letnih obrokih in sicer od dohodkov najemnine in žage. — Vpraša se pri lastniku g. Ivanu Wakoniggu v Šmartnem pri Litiji.

Istotam se jako pod ceno prodaja: 1 zaprta kočija, 1 lep vagerl, 2 voza za težo, 1 lepe sanke, 1 omara za led, 1 biljard in razna gospodarska orodja.

Hiša v Kandiji št. 31

na novo popravljena v prav dobrem stanu, je zaradi družinskih razmer iz proste roke prodati.

V hiši se nahaja

katera je prav dobro obiskovana, ker je poleg novega mosta in na razpotju državne in deželne ceste. Več se izve ravno tam.

V hiši g. pl. Fichtenau je
nova prodajalna

z vsakovrstnim blagom za lišp, kakor tudi z vso pripravo za krojače in šivilje, ter se z obljubo, kolikor mogoče po najnižji ceni postreči vsakemu, toplo priporoča.

(66—2)

M. L. Barborič.

|| Krčma in hiša
je oddati v najem na Mirni na Dolenjskem.

Prednost imajo izučeni mesarji. Hiša je pripravna tudi za vsako drugo kupčijo, posebno z deželnimi pridelki in za vinsko kupčijo. — Oddati bi bilo čez poletje tudi več snažnih sob in na prodaj je sedaj kakih 50 vedrov vina. Vse to prav po nizki ceni. — Več pove Ivan Aussenik na Mirni (Neudegg), Dolenjsko. (69—2)

Hiša na prodaj v Žabji vasi št. 2.

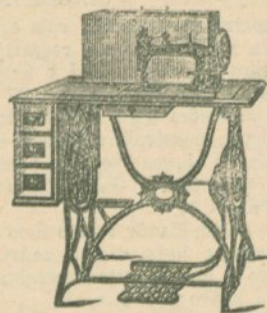
Hiša je pripravna za vsacega rokodelca, stoji blizu glavne ceste, pet minut od Novega mesta. Zraven je tudi lepa njiva. Cena je 900 gld. Več se zve v gostilni „pri Amerikancu“ v Žabji vasi. (72—2)

Desetero velikonočnih pesmi
in

Regina coeli za mešan zbor,
zložil Ign. Hladnik op. 43. (71)

==== Cena 1 krona. ====

Dobi se v „Kat. bukvarni“ v Ljubljani in pri skladatelju v Novem mestu.

Šivalni stroji

raznih vrst
po najnižji ceni in
ugodnimi plačilnimi
pogoji.

Velika izbora vsakovrstnega
oblačilnega blaga
po najnižji ceni!

pri Jos. Ogoreutz-u v Rudolfovem.

(88—2)

Oklic.

Prostovoljno se prodajajo k grajščini Kleviše pri Polšniku spadajoča poslopja in zemljišča, ležeča ob vozni cesti od postaje Sava proti Polšniku na solnčni strani v zatišju.

Njive, travniki, vrti, vinogradi in pašniki merijo blizu 80 oral, gozdovje okoli 120 oral. Grajščina s 6 prostornimi sobami v I. nadstropju itd. ter gospodarska poslopja so v narboljšem stanju.

Prodaja se skupno ali pa na dele — po dogovoru. Skupna vrednost znaša 15.000 gld.

Natančneje pojasnila daje

(70—2)

Dr. Janko Jamšek, advokat v Litiji.

Na prodaj je posestvo.

Radi starosti proda na Zidanem mostu pol ure od Trebnja Ana Stermec svoje posestvo, obstoječe iz zidane hiše in vse gospodarsko poslopje, vse v dobrem stanju, več njiv, travnikov, hoste in dva vinograda. Natanko se izve pri lastnici ali pri Janezu Bukovcu v Mrzližuži pri Veliki Loki. (68—2)

 II. odprto pismo.

Gospod

Jos. Medved,

Novo mesto.

Jednako kakor se Vam je lansko leto zahvalil krojač Janez Kovačič iz Podboršta pri Mirni peči v „Dolenjskih Novicah“ za šivalni stroj, ki ste mu ga prodali, zahvalim se tudi jaz za moj šivalni stroj. Res, veselje z njim šivati.

Poznam različne stroje mojih prijateljev, ali takih le prav malo, kakoršni so iz Vaše zaloge. Toraj še enkrat „hvala Vam lepa!

S pozdravom

61—3)

Marija Marc, Srebrnče št. 12.

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

pisarna na kongresnem trgu h. št. 14.

tik cerkve v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge in

**obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$ od dne vložitve do dne vzdige
brez odbitka in brez odpovedi.**

**Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne
da bi se obrestovanje pretrgalo.**

(38—29)

Njiva v najem.

V bližini novega novomeškega poslopja je dobra njiva
tako v najem za oddati. — Več pove lastnica
Marija Ogoreutz. (99—1)

Kovaškega učenca

prejme takoj Jakob Prosenik, kovač v Metliki. (100)

Žvepljalnik proti grozdnim plesnobi, je iz-
med ročnimi žvepljalniki pri-
znano najboljši za male in sredno velike vinogradnike
„Hudaklinov meh“ imenovan, dobiti je pri F. Seidelnu
v Noyem mestu ali pri izumitelju Jos. Hudaklinu v
Št. Jerneju, Dolenjsko. Komad 4 K 50 v, pri večjim
naročilu popust. (97 1)

Služba organista

se v Podzemlji razpisuje.

Stalna plača 240 kron. Nastopi se lahko takoj.

(87—1)

Župnijski urad v Podzemlji.

Prihodnji veliki sejm v Št. Jerneju

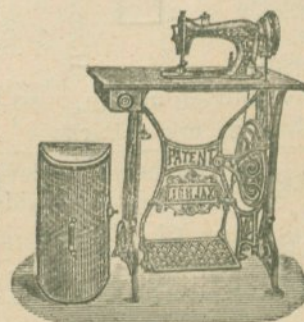
za konje, goved in drugo blago bo v petek i2. aprila.

(84)

Županstvo v Št. Jerneju.

Apnenica,

ktera se nahaja blizu Trebnjega, pol ure od kolodvora,
se odda v najem, ali pa se tudi proda. Kurjava za
apnenico ni draga, ker se kuri s premogom iz Št.
Janža. — Več se izve pri lastniku Jožefu Lavrihu,
Dol. Nemška vas, pošta Trebnj. (52—3)

Janez Jax-a

najstarejša
in največja
tovarniška zaloga

šivalnih strojev

v Ljubljani, Dunajska cesta št 13.

Zastopnik za Dolenjsko:

Friderik Skušek,

trgovec v Metliki.

(210—39)

Najbolj izvrstne, priznane najboljše

jeklene pluge z 1, 2, 3 in 4 lemeži,
travniške in za mah, klepne in
brane, dijagonalne,
valjarje za polje iz jeklene ploščevine, gladke
in robate,

sejalne stroje „Agricola“,
stroje za košnjo trave, detelje in žita,
grablje za seno in žito,
priprava za obračanje sena,
patentovane sušilnice za sadje in sočivje,
stiskalnice za vino in mošt
in sploh za vse namene,

mline za grozdje in sadje, stroje za robljanje,
samodelujoče

patentovane brizgalnice za trsje,
zelenjad in pokončavanje uši

„Syphonia“,

premične štedilne peči, (74—2)
priprave za parjenje živinske krme,

izdeluje in razpošilja po najnovejši sestavi

Ph. Mayfahrt & drug.

c. kr. edino priv. tovarna kmet. strojev, livarna in fužina na par

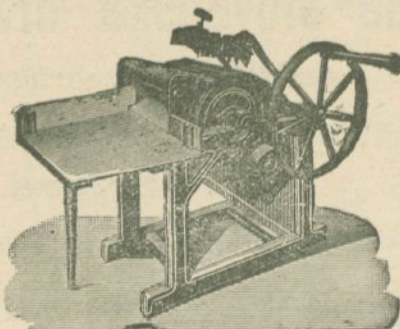
Ustanovljeno l. 1871.

DUNAJ, II, Taborstrasse št. 71.

750 delavcev.

odlikovan z nad 450 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnamami na vseh večjih razstavah.
Obširni ceniki in mnogoštevilna priznalna pisma zastoj. — Zastopniki in prekupci se iščejo.

mlatilnice,

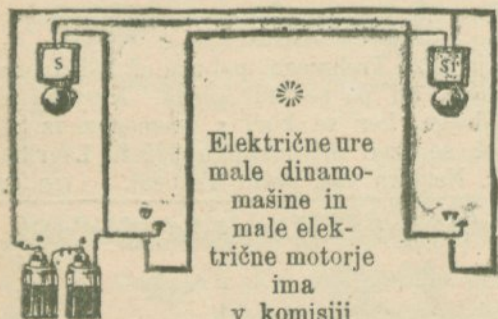
z obročasto
pripravo za
mazanje,
ročne, na ge-
pel in na par,
vsakovrstne
gepelne
za vprego
1 do 6 živalij,
najnovejše

žitočistilnice,

trijerje, robljače za koruzo,
stroje za napravo krme-rezanice,
stroje za mečkanje žita in rezanje repe.
stiskalnice za seno in slamo,
ročne, premične in nepremične,
kakor sploh vse poljedelske stroje

Hišni telegraf

in potrebne podrobnosti (zvonec
2 gld. in več, žice [draž]
kilo 2 gld. 50 kr. in več).

Električne ure
male dinamo-
mašine in
male elek-
trične motorje
ima
v komisiji

Josef Otto, v Novem mestu, (81—2)
bivši ravnatelj tovarne za ure v Parizu.

Hišni telefon (od 16 gld. dalje; pripraven
za vse oddaljene prostore v hiši ali
bližini; prav dobro umeven pogovor.)

Hiša s kovačnico

dobro obstoječa, se da v najem. Zraven spada tudi
njiva in hlev, vse na lepem kraju v Dol. Straži. Več
pove Jožef Šali, posestnik v Dol. Straži pri Novem-
mestu. (54—3)

Njiva na kapiteljskem marofu mej staro in
novo cesto, je takoj v najem oddati.
Sme se tudi z deteljo obsejati. — Več pove lastnica
v Arkotovi ulici h. št. 212. (78—2)

Hiša na prodaj.

Na Brodu poleg Novega mesta, tik okrajne ceste
na Toplice in Žužemberk na prodaj je nova hiša z
vsemi potrebnimi prostori in gospodarskimi poslopji,
ter 60 arov zemljišča. — Več pove lastnik Ludovik
Milač, Brod št. 4 pošta Novomesto. (62—3)

Prodajalna na Glavnem trgu Novega
mesta je takoj oddati.
Oglasiti se je pri lastnici pl. Fichtenau.

Priporočam svojo zalogo z voščeniimi
svečami, imam tudi

najfinejši mēd pitanec
za čebele in za potice.

Kupujem vedno po najvišji ceni rumen
vosek, kakor tudi voščine ali satovje.

Z odličnim spoštovanjem

Gustav Murn, lectar in svečar,
Novo mesto, Glavni trg št. 47.

(75—2)

Vsakovrstna

zanesljiva semena

kakor: domače, lucerne ali nemške in ru-
deče detelje; velikanske rumene, bele in
rudeče pese; repno seme; raznih trav in
vsih vrst salat se dobivajo po nizkih ce-
nah pri

Josipu Kordinu v Ljubljani,
pred Škofijo št. 4. (49—4)

MESTNA HRANILNICA V NOVEM MESTU.

Activa

I. Bilanca upravnega imetja za 31. dec. 1900.

Pasiva

	K	h		K	h
Račun hipotečnih posojil	1,123.219	82	Račun vlog	1,563.798	63
„ hipotečnih obresti zaostale l. 1900	7.993	01	„ hipotečnih obresti: Predplačila l. 1900	6.715	63
„ menjic	155.450	80	„ menjičnih obresti: Predplačila l. 1900	2.247	59
„ tekoči	145.793	74	„ založnih obresti: Predplačila l. 1900	10	09
„ zalog	1.650	—	„ pro diversi	20.090	—
„ efektov	145.371	95	„ davkov in pristojbin	207	60
„ efektnih obresti, viseče l. 1900	2.261	36	„ zgube in dobička: Čisti dobiček	8.922	49
„ zamudnih obresti, zaostale leta 1900	482	28			
„ inventarja	430	01			
„ uradnih troškov: Zaostali opomini in drugi troški	17	26			
Saldo l. 1900	440	—			
„ blagajne	18.881	80			
	1,601.992	03		1,601.992	03

Activa.

II. Bilanca rezervne zaklade za 31. dec. 1900.

Pasiva.

	K	h		K	h
Račun efektov	27.154	63	Raču glavnice	36.438	52
Viseče obresti	361	40			
Poslovni dobiček l. 1900	8.922	49			
	36.438	52		36.438	52

V NOVEM MESTU, dne 31. decembra 1900.

Ravnateljstvo.

Bilanca

posojilnice v Črnomlju, registrovane zadruga z neomejeno zavezo, za leto 1900.

Št.	Imetje	K	h	Št.	Dolgovi	K	h
1	Posojila	509.799	12	1	Deleži in sicer 1772 deležev po 4 K	7.088	—
2	Zaostale obresti od posojil	10.677	57	2	Nezdržane dividende (obr. od deležev)	2.368	46
3	Naloženi denar pri drugih denarnih zavodih	214.200	—	3	Hranilne vloge 721.685-33 K {	747.433	—
4	Nevzd. obr. od prejšnjih let 4.192-80 K { in za leto 1900 6.097-90 „ {	10.290	70	4	Kapitalizovane obresti 25.747-67 „ {	3.884	35
5	Inventar v vrednosti	970	—	5	Predplačane obresti od posojil za 1901	244	—
6	Prehodni zneski	306	14	6	Vstopnina za rezervni sklad	20	—
7	Vrednost zadrughnih knjižic	13	—	7	Požarni brambi v Črnomlju izplačati je za 1899 dovoljena ia še nevzd. podpora	2.136	33
8	Gotovina koncem 1900	16.917	61	8	Čisti dobiček		
	Skupaj	763.174	14		Skupaj	763.174	14

Promet: Prejemkov bilo je 505.251 K 25 h, izdatkov 488.333 K 64 h, skupaj 993.584 K 89 h.

Zadrughnikov bilo je koncem 1899 = 1194, leta 1900 jih je izstopilo 23, pristopilo pa 65 in je ostalo koncem 1900 = 1236 zadrughnikov, ki imajo 1728 deležev po 4 K = 6912 K.

Rezervni sklad ima 29.390 K 10 h.

Za dobre namene izdalo se je 340 K.

➡ Občni zbor je račun za 1900 dne 10. marca 1901 enoglasno potrdil. ➡

Anton Jeršinović l. r.,
ravnatelj

Martin Malnerič l. r.,
odbornik.

Avguŝt Kunc l. r.,
odbornik.

Karol Müller l. r.,
odbornik.

Janko Puhek l. r.,
rač. pregledovalca nameŝtnik.

Franjo ŝetina l. r.,
računski pregledovalec.

Namnanjam, da imam v zalogi vedno frišno in trpežno blago vsake vrste za častite gospode duhovnike.

Tudi slav. p. n. občinstvu namnanjam, da imam v zalogi vsake vrste moderne štofe ter tudi nepremočljiv tirolski loden za haviloke.

Tudi imam narejene haviloke vsake velikosti za gospode in dočke po nizki ceni.

Dijakom znižane cene!

JAKOB MIKOLIČ,

— krojaški mojster, Novo mesto, Veliki trg št. 92 —

priporoča se preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne obleke, posebno

✂ talarje, površnike itd. ✂

po najokusnejšem in najnovjšem kroju. — Izdelujem vsako, v to stroko spadajoče delo natančno po meri.

Priporočam se preč. duhovščini, da me blagovoli počastiti s cenjenimi naročili, zagotavljajoč, da bodem vedno skrbel, da izročim vsako naročilo v največjo zadovoljnost prečastitih naročnikov.

Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo dobro urejeno

krojaško delavnico,

v kateri delajo najboljše delavske moči; zatorej se jamči za elegantno, lepo in moderno izvršitev naročil, kakor tudi zato, da se vsaka v moji delavnici narejena obleka lepo prilega.

Na prodaj je:

najboljše vrste krompir v poljubni množini in ravno tako lepo posušena plečeta ali šunke ter izvrstno pristno lastno pridelano staro in novo vino po zahtevanju in po zelo ugodnih cenah. Za mnogo naročil se priporoča s spoštovanjem Anton Hočevar, veleposestnik na Studencu pri Radni, Dolenjsko. (90—1)

Lepega sena, detelje in otave

ima okoli sto centov na prodaj J. Hrovat v Mačkovcu pri Novem mestu. (88—1)

85—1) V gradu Srebrničah poleg Novega mesta na prodaj je veliko lepega sena in slame.

Na prodaj je posestvo

obstoječe iz hiše in potrebnih gospodarskih poslopj v dobrem stanu; pri hiši je sadni vrt, njive za 40 mernikov posevne in lepa hosta.

Več pove lastnik Franc Zagar, Doljni vrh št. 4. pošta Novo mesto. (89—1)

Priznано najtrpežnejši sukneni izdelek je

Krener-jev iz Škofje loke

na Gorenjskem. Vzorci primerjati

se smejo najlepšim

angleškimi

in se dobe v lepi izbiri

v Novem mestu

pri

1 meter

Krenerjevega

blaga stane 5—7 K

Po meri izgotovljena

obleka stane za dorasle

30—40 kren. (98—1)

Izg otovljene obleke:

Iz nepremočljivega lodna 30—40 K,

iz modernega ševijota 25—45

Kolesarska obleka 30—40 kren.

Pomladni haveloki iz nepremočljivega lodna 20—25 kren.

Površniki 30—40 kren.

O trpežnosti blaga in o lepem kroju se jamči.

Jos. Medvedu.

C. k. priv Portl.- in Rom.-cement tovarna

Alois Praschniker v Kamniku

— na Kranjskem, osnovana 1854, —

priporoča k stavbni sezoni svoj večkrat premiran, kakor stavbam v vodi in na zraku,

najboljši izdelek

v Portland- in Roman-cementu;

nadalje lepe trajajoče Mozaik plošče, brušene in polirane, plošče iz Portland cementa črne, rudeče, bele i. t. d. za polaganje tlaka pri cerkvah, koridorjih, trotoarjih, hlevih i. t. d.

po najnižji ceni. (96—1)